

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR WHICH IT STANDS: ONE NATION INDIVISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE FOR ALL."

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

THE ONLY SLOVENIAN DAILY
BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO
THE BEST MEDIUM TO REACH 180,000
SLOVENIANS IN U.S., CANADA
AND SOUTH AMERICA.

VOLUME VI. — LETO VI.

CLEVELAND, O. PONDELJEK (MONDAY) AUG. 6th, 1923.

ST. (NO.) 183

Single Copy 3c. Entered as Second Class Matter April 29th 1918, at the Post Office at Cleveland, O., under the Act of Congress of March 3rd 1879.

Posemnežna številka 3c.

PETEK PROGLAŠEN ZA DAN NARODNEGA ŽALOVANJA.

PREDSEDNIK COOLIDGE JE ODREDIL, DA SE DO POKOPA POKOJNEGA PREDSEDNIKA PRENEHA Z VSEM URADNIM POSLOVANJEM. NEČE RAZMOTRIVATI POLITIČNIH Vprašanj.

Washington, 4. avgusta. — Mesto Washington se je danes pripravljalo, da dostojno sprejme zemeljske ostanke predsednika Hardinga. Predsednik Coolidge je odredil državen pogreb, ki bo sicer priprost, toda slovesen. Tuji ostali visoki vladni uradniki so na delu na pripravah, da se čim primernejše izrazi žalost in čast naroda za pokojnika. Pogrebnih ceremonij se vdeležijo predsednik Coolidge, predsednik vrhovnega sodišča W. H. Taft in drugi visoki vladni uradniki.

Predsednik Coolidge je danes podal na narod proklamacijo, uradno obveščajoč narod o smrti Hardinga. V proklamaciji se obenem določa petek 10. avgusta, ko bo truplo predsednika položeno k večnemu počitku, kot dan narodnega žalovanja. Podpisal je tudi predsednik u-kaz, glasom katerega se odreja zaprtje vseh vladnih departmentov od prihoda predsednikovega trupla pa do njegovega pokopa.

Odredil je obenem, da se do 1. decembra ne vrši nobena uradna zabava in da se vsi formalni obiski organizacij v Beli hiši do 3. septembra, to je do zaključka 30-dnevnega narodnega žalovanja, prenehajo. Tekom te dobe bodo tudi zastave na vseh zveznih poslopjih širom dežele in na vseh bojnih ladjah visele v znak žalovanja na poldrogu.

Truplo predsednika bo v sredo dopoldne odpeljano iz Bele hiše v Kapitol. Ko se bo v zastavo ovita krsta pomikala iz Bele hiše po Pennsylvania ave., jo bo spremljalo več tisoč vojakov, katerim bo načeloval general John J. Pershing. Za avtomobilom, noscev Mrs. Harding in člane družine, se bo peljal predsednik Collidge, člani kabimenta, najvišje sodišča, nato pa senatorji in kongresmeni. Za tem bodo sledili predstavniki raznih organizacij. Coolidge obdrži stari kabinet.

Coolidge je v svoji prvi javni izjavi, odkar je prevzel predsedništvo, dal razumeti, da bo obdržal isti kabinet kot ga je sestavil pokojni Harding in da bo v splošnem sledil programu, katerega je imel začrtanega Harding.

Da kabineta ne bo spreminal, je razvidno iz tega, ker ni hotel sprejeti resignacije, katero je položil mornariški tajnik Denby.

"Stvari ostanejo kot so," je dejal Coolidge. "Jaz želim, da ves kabinet ostane še nadalje na svojem mestu."

Novi predsednik neče govoriti o politiki.

Washington, 5. avg. — Predsednik Calvin Coolidge je danes skoros v dan ostal v svojem hotelskem apartmantu ter je sprejel le par obiskovalcev. Popoldne se je zglašil pri njem senator Bran-degee iz Connecticuta, toda ko je ob 5. uri odhajal, se je izjavil, da obisk ni bil političnega značaja, akoravno je znano, da je Bran-degee pripadal gruji, ki je nasprotovala Ligi narodov ter podpirala Hardingovo načrt za svetovno razsodišče. Pri predsedniku sta se mudila danes tudi državni tajnik Hughes in njegova žena, toda kot se zatrjuje je bil obisk v zvezi izključno s pripravami za pogreb Hardinga. Da se zunanjji svet zanima, kakšno pot bo zavzel novi predsednik v zunanjih politiki, kažejo brozavke iz raznih evropskih mest.

Elko, Nevada, 4. avg. — Danes je vlak, na katerem se nahaja truplo pokojnega predsednika, vozil skozi vroče zapadne puščine. Mrs. Harding je navzli hudički, ki vlada po teh krajih, obdržala popolno kontrolo nad seboj z ono odločnostjo, ki jo je karakterizirala od predsednikove smrti naprej. Tekom dneva je več ur neprestano gledala skozi okno na neprestano menjajoče pokrajine.

Ohio brez predsedniškega materijala.

SODI SE, DA BO DAUGHERTY RESIGNIRAL. DEMOKRATI IMAJO UPANJE V COXA.

Washington, 4. avg. — Smrt Hardinga znači, da Ohio preneha biti središče političnega zanimanja, kot je bila tekom zadnjih 29 mesecev. Prvi dogodek po pogrebu Hardinga bo morda resignacija justičnega tajnika Daugherty, ki je bil naj ozjivi prijatelj pokojnika. Pogrebnih ceremonij se vdeležijo predsednik Coolidge, predsednik vrhovnega sodišča W. H. Taft in drugi visoki vladni uradniki.

George Christian, osebni tajnik Hardinga, bo najbrže dobil kako drugo vladno mesto, ko se predsednik Coolidge za stalno naštev na Beli hiši. Na svojih mestih bo ostalo najbrže še precej drugih Ohijanov, toda v splošnem se bo vpliv države s smrto predsednika jako zmanjšal.

V republikanski tekmi za predsedniško nominacijo za leto 1924 ni niti enega prominentnega republikanca iz Ohio. Skoro vse države imajo svoje "sinove", katerim bodo skušale priboriti predsedniško nominacijo. Ohio pa je smrto Hardinga, ki bi bil najbrže zoper kandidat, ki bi bil živel, ostala brez predsedniškega "materijala". Da niti senator Williams niti Fess nimata najmanjše prilike prodreti, se splošno priznava.

Hardingova smrt pa bo morala pomagala Coxu priboriti demokratsko predsedniško nominacijo, kajti Coxovi pristaši bodo argumentirali, da bo Cox prav gotovo dobiti večino ohijanskih glasov neglede na to, katerega kandidata postavijo republikanci. Velevznes razmotriva učinek Hardingove smrti.

New York, 4. avg. — Tukaj-ši vodilni kapitalisti resno razmotrijo učinek, ki ga bo imela smrt Hardinga na ekonomsko bodočnost dežele.

Njih največja bojazen je, da bo Coolidge v stanu kontrolirati senatorje La Follette, Johnsona, Brookharta in druge senatorje iz zapada, ki so v odprtih borbi proti vele-bizniškim interesom. Tu se sudi, da bo nenadna smrt Hardinga trgovino in industrijo za kratek čas nekoliko ustavila, bodočnost pa da odvivi od stališča, ki ga bo zavzel Coolidge.

Bankirji in industrijalni magnati so trdno prepričani, da bo Coolidge skušal slediti programu Hardinga, toda vprašanje je, da li se mu bo posrečilo kontrolirati La Follette in njegove pristaše. Neki bankir se je izrazil, da pričakuje od strani La Follette in pristašev v prihodnjem zasedanju kongresa generalnega napadna na velebizniške interese. Interesi na Wall Streetu so mnenja, da bo borba za republikansko predsedniško nominacijo kot posledica Hardingove smrti tako buna, ter da bosta za to predvsem skrbela senatorja La Follette iz Wisconsin ter Johnsona iz Minnesota.

—

ŠALA JE POVZROČILA SMRT.

Portsmouth, O. 5. avg. — Ko se je 16letni Steve Weddington danes peljal v avtomobilu, je neki neznanec v šali zaklical nad njim, da je izgubil eno kolo. Ko se je fant nato nagnil preko avtomobila, da pogleda, če je res izgubil kolo, ga je pri tem neki mimovozec avtomobil tako udaril v glavo, da je bil na mestu ubit.

Amerikanci o napovedu predku v Jugoslaviji

Washington, D. C. — (Presbiterij SHS.) Veliki amer. list "The New York Times", ki je v svojem pisanju o naši državi vedno kazal popolno nepristranost, je v svoji številki od 29. julija t. l. v članku, v katerem govoriti o razmerah v naši državi, med drugim navedel sledeče:

"Po povpraševanju v bankirskih krogih, se je dognalo, da se razmere v Jugoslaviji znatno boljšajo. Neki bankir je izjavil, da je Jugoslavija po svoji moći za Cehoslovaško prva država v Srednji Evropi.

"Jugoslavija dela redno odločne napore, da zviša svoje dohodek. Po sedanjih razmerah so kmetje večina izvzeti od plačevanja davkov, medtem ko mora mestni element v glavnem nositi davčno breme. Težave glede ureditve tega vprašanja leži v politični moći kmetov, katerih glasovi odločujejo pri volitvah."

Kako nasedajo...

Na Ellis Islandu se je primetil slednji slučaj:

Neki jugoslovanski državilan, ki je imel pasport za Francijo, je hotel priti v Zedinjene države. Šel je k neki agenturi v Havru, kjer so mu nasvetovali, naj si nabavi mehiški vizum, da bi izgledalo, kakor da mu je cilj potovanja Mehika. "Ce bodo na Ellis Islandu videli, da mislite iti v Mehiko, Vas bodo pustili. Vi pa greste, kamor hočete," so mu dejali. Agentura je bila še tako "prijazna", da mu je preskrbel mehiški vizum in ameriški vizum "for transit".

Bruselj, 4. avg. — Devetletnična nemška invazija v Belgiju se je praznovala tu danes ob polodni ur. včeraj. Za nekaj časa se je ustavil ves promet, medtem ko so ljudje med zvonjenjem, piskanjem siren ter pokanjem topov stalji po cestah z odkritimi glavami.

Beneš napoveduje ruhrske poravnave.

CESKI PREMIER PRAVI, DA BO NEMCIJA PODVZELA INICIATIVO.

Praga, 5. avgusta. — Češki ministarski predsednik Beneš, ki se je pred kratkim posvetoval s francosko vlado, je danes dal pozitivno napoved, da se bo ruhrske poravnave rešilo potom nemške iniciative.

Premier Beneš je prepričan, da Anglija ne bo podvzela nikakih nadaljnih korakov in da je direkten kompromis s Francijo neizguben.

Duesseldorf, 5. avg. — Včeraj je bila v neko francosko godbo vržena bomba, vsled česar so francoske oblasti podvzete nadaljnje represivne korake. Odredilo se je zaprtje vseh kavarn, gledališč in kinematografov ob 10. uri zvečer. Po 11. uri pa se ne sme nihče več pojavit na ulici.

Granato je vrgel nemški dijak Rabt, ki bo najbrže obsojen na smrt. Rabt zločin zanikuje, toda več nemških prič pravi, da ga je video pri izvršitvi čina in v njegovem žepu se je našlo tudi del granatnega mehanizma.

Nemška javnost obsoja ta čin terorizma prav tako kot francoska.

Belgia se spominja nemške invazije.

Bruselj, 4. avg. — Devetletnična nemška invazija v Belgiju se je praznovala tu danes ob polodni ur. včeraj. Za nekaj časa se je ustavil ves promet, medtem ko so ljudje med zvonjenjem, piskanjem siren ter pokanjem topov stalji po cestah z odkritimi glavami.

Wilson se vdeleži Hardingovega pogreba.

SE BO VDELEŽIL POGREBA, "V KOLIKOR MU BO MOČE".

Washington, 5. avg. — Bivalci predsednika Woodrow Wilsona danes izjavili, da se bo vdeležil pogreba pokojnega predsednika Hardinga v kolikor mu bo mogoče. Obseg predsednikove vdeležbe ni znan, toda to izjava se tolmači, da se bo Wilson vsaj peljal v pogrebem spredu od Bele hiše do Kapitola. Da-bi bilo gotovo zgodila nesreča, a ko bi se ne bilo vlaka brž ustavila.

Pogreba se vdeleži okrog 100,000 ljudi.

Marion, O. 5. avgusta. — Za pogreb predsednika Hardinga, ki se bo vrnil v petek, se pričakuje tukaj več kot 100,000 ljudi iz vseh delov Zedinjenih držav. Danes sta odpotovala v Chicago, dr. C. W. Sawyer, sin osebnega zdravnika pokojnega predsednika in dr. George T. Harding iz Columbusa, brat pokojnega predsednika, kjer bosta počakala mrljški vlak, ki je na poti v Washington. Tam bosta zvedela želje Mrs. Harding glede pokopa, nakar se bosta takoj povrnili v Marion, O.

Premoženje Hardinga se ceni na \$800,000.

Marion, O. 4. avg. — Ožji prijatelji pokojnega predsednika cenojijo njegovo premoženje od \$700,000 do \$800,000. Hardinga se je pred zasedbo predsedniškega stola smatral bogatinom. Sodi se, da je samo pri listu "Marion Star", kateragu glavni lastnik je bil od 1884 naprej, napravil okrog pol milijona dolarjev. Harding je bil v enem ali drugem delu svojega življenja delničar vsakega industrijskega podjetja v Marion. Ob času smrti je bil direktor Marion County Bank ter Home Building and Savings Co. Harding je napravil svojo poslednjo oporočno ravno pred svojim obiskom v Alaski.

"O Marie Price ne rečem niti besede več. O njej absolutno nečem govoriti. Marie Price je moja prijateljica ter mati mojega otroka in napako je, da bi govoril o nji. Ne vprašujte me o Marie Price, ker ne bom odgovoril." Predno se je v soboto nadaljevalo z izprševanjem, je ponovno izjavil deputjem, da se počuti bol nega in bil je res kako prepaden in izdelan. Očividno je tako slabospol.

— Nocoj se vrši v Slovenskem Domu izvanredna seja dramatičnega društva "Lilija". Na programu tri točke: Igrovodja se želi spoznati s člani, priveditev 23. avgusta in nekaj posebno novega.

lagi vseh predloženih dejstev v prilog in proti obožencu bo močala porota odločiti, ali se ji združi, ali nekrije umora policista Griffina.

VLAK, KI VOZI TRUPLO HARDINGA, BI SE BIL SKORO PONESREČIL.

SAMO POČASNOSTI VLAKA JE PREPISOVATI, DA VLAK NI SKOČIL S TRACNIC, KO JE ZDRKNIL OBROČ Z LOKOMOTIVSKEGA KOLESNA.

North Platte, Neb., 5. avg. — Malo je manjkal, da se vlak, na katerem se nahaja truplo pokojnega predsednika Hardinga, danes ob 4. uri popoldne ni ponesrečil.

Whitfield pod ognjem prosekcije.

JE PRZNAL, DA SE JE GLEDAL NEKATERIH REČI V SVOJEM IZPRIČEVANJU LAGAL.

V soboto se je z obravnavo Whitfielda, ki je bila v petek vsled smrti predsednika Hardinga prekinjena, zopet nadaljevala.

V soboto dopoldne je Whitfield najprej ponovil svojo trditv, da je bil Greffin ustreljen v nesreči ter je pred poroto s po-močjo dveh stolov ter svojega odvetnika, ki je markiral Greffina, pokazal, kako je prišlo do tega, da je bil Greffin ustreljen. Po zaključku izprševanja pa je nastopila prosekcija ter ga obliščala s tako silno ploho vprašanjem, da je postal ves zmešan in da je enkrat celo priznal, da ni bilo resno vse, kar je pravkar izprševal.

— Nasprotuje Whitfieldovi trditvi, da je bil Greffin po nesreči ustreljen, je izjava mrljškega odvetnika, da je bil policist ustreljen z 45-kaliberskim revolverskim, kakšnega je imel Whitfield, in pa dejstvo, da je bil Greffin desničen, medtem ko je glasom priovedovanja Whitfielda Greffin revolucionar držal v levi roki, ko ga je sunil žnjim v rebrata.

Neče govoriti o Marie Price.

Na poti iz okrajne ječe na sončnijo je Whitfield dejal deputiju Walkerju:

"Ako me danes kaj vprašajo glede Marie Price, jem bom povestil, da naj gredo k vragu. Žal mi je, kar sem govoril o nji, ko sem bil v četrtek na izprševanju."

Tega se je tudi držal, kajti ko ga je prosektor Stanton malo pred poldnom vprašal, če ve, kam je šla Marie Price nekega gotovega dne, ko se je on mudil v Fort Wayne, je Whitfield napočelo in držel se trdno za stol skoro zakrijeval:

"O Marie Price ne rečem niti besede več. O njej absolutno nečem govoriti. Marie Price je moja prijateljica ter mati mojega otroka in napako je, da bi govoril o nji. Ne vprašujte me o Marie Price, ker ne bom odgovoril."

Predno se je v soboto nadaljevalo z izprševanjem, je ponovno izjavil deputjem, da se počuti bol nega in bil je res kako prepaden in izdelan. Očividno je tako slabospol.

— Nocoj se vrši v Slovenskem Domu izvanredna seja dramatičnega društva "Lilija". Na programu tri točke: Igrov

"Enakopravnost"

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

IZHAJA VSAK DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV.

Owned and Published by:
THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
Business Place of the Corporation — 6418 ST. CLAIR AVE

SUBSCRIPTION RATES:

By Carrier	1 year \$5.50. 6 mo. \$3.00. 3 mo. \$2.00
Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail.....	1 year \$6.00. 6 mo. \$3.50
3 mo. \$2.00.	
United States	1 year \$4.50. 6 mo. 2.75. 3 mo. \$2.00
Europe and Canada	1 year \$7.50. 6 mo. \$4.50

POSAMEZNA ŠTEVILKA 8. SINGLE COPY 3c.

Lastuje in izdaja ga
Ameriško-Jugoslavsko Tiskovna Družba.
6418 ST. CLAIR AVENUE

CLEVELAND, O. PONDELJE K (MONDAY) AUG. 6th, 1923.

104

Randolph 5811

NOV DODATEK K. USTAVI.

Zakoni, ki regulirajo družinsko življenje, so brezvodo največje važnosti za dobrobit celokupne družbe. Pod te zakone spadajo predvsem zakoni, tikajoči se formalnosti poroke in razporoke. Ko so očetje ameriške republike sestavljeni njeni ustavo, so na vsak način napravili veliko delo. Toda tudi sami se se zavedali, da bo s tekonom časa treba napraviti kakšna popravila in dodatke. V tem oziru lahko primerjamo ustavo Zedinjenih držav strehi na hiši. Ta streha je sicer prav gotovo trdna in brani njene stanovalec pred naravnimi elementi, precej časa. Toda ko teko leta, se so v svrhu samocrambe potrebna popravila.

Pri ustavi Zedinjenih držav so mogoča tako popravila potom sprejema novih amendmentov ali dodatkov. Poleg prvotnih dodatkov, ki predvsem garantirajo državljanom in posamnim državam njih posebne pravice, imamo sedaj že tudi devet drugih amendmentov. Najbolj prosluli od teh je nadomem 18., ki je sicer nespameten, toda tega ni kriv nihče drugi kot ljudstvo samo, ki je nahujskalo po fanatikih zavzelo napačno pot, da napravi konec zlom, ki so v zvezji z nezmernim uživanjem pijač. Poslednji amandment, to je devetnajsti, pa je dal ženskam iste politične pravice kot jih imajo moški. O modrosti tega koraka ne bo menda nihče dvomil.

Zadnji čas se je pričelo z agitacijo za več novih amendmentov, in eden izmed teh se tiče tudi družinskih razmer, na katere smo opozorili v prvem odstavku.

Gre se namreč za tem, da bi se napravilo nov zvezni poročni in razporočni zakon, ki bi bil veljaven v vseh državah Unije. To pa bi bilo mogoče napraviti le potom sprejema posebnega amendmenta k ustavi Zedinjenih držav, kajti ustava sama določa, da zamore zvezni kongres v Washingtonu delati le one zakone, do katerih nujno daje pravico ustava sama. Ker v ustavi ni nobenega paragrafa, smisel katerega bi se zamogel tako tolmačiti, da bi imel kongres moč delati zakone o poroki in razporoki, je torej treba, da se sprejme k ustavi poseben dodatek v tem smislu.

Da bi bil tak ustavni dodatek in taka zvezna postava keristna in potrebna, mora biti jasno vsakemu, ako razume položaj. Kot je danes, ima vsaka izmed 48 držav, ki tvorijo Unijo, svoje lastne posebne zakone, ki regulirajo poročne in razporočne zadeve. Vzroki za razporoko so v različnih državah tako različni. V South Carolini na primer sploh ni nikakih vzrokov, v New Yorku je sa-

mo eden, v Ohio jih imamo deset, v New Hampshire pa kar štirinajst.

Ako bi vsi ljudje vedno živeli na enem mestu, bi zla, ki nastaja iz tega položaja, sploh ne bilo. Toda v današnjem času je preseljevanje iz ene države v drugo čisto vsakdanja stvar. In tako se lahko zgodi, vsed različnosti zakonov, da je nekdo lahko zakonito poročen v eni državi, v drugi pa se ga smatra za bigamista. Otrok, katerega se v eni državi smatra za zakonskega, je v neki drugi po postavi nezakonski. Tudi starost, ob kateri se morejo sklepati veljavne poroke, so tako različne v različnih državah. Najnižja starost za dekle je 12 let, za dečka 14, medtem ko je najvišja starost 16 za dekle in 21 za fant. Ohio je v sredini; dekle se more poročiti ob dosegih 16. leta, fant pa, ko spolni 18. leto, seveda z dovoljenjem staršev.

V številnih državah za poroko sploh ni nikakih pogojev glede zdravja, duševne sposobnosti, finančne neodvisnosti ali sorodnosti, akoravno je priznano dejstvo, da otroci staršev s prenosljivimi boleznimi, podedujejo kal bolezni in da poroke med bližnjimi sorodniki niso dobre za potomstvo.

Ako bi se poroke in razporoke spravilo v področje zvezne vlade, tedaj bi se odstranile vse neenakosti, ki povzročajo velikanske neprilike in vsak korak napredka, ki bi se ga napravilo, bi bil veljaven za vse Zedinjene države, ne pa kot je sedaj, ko imajo nekatere države že tako dobre in moderne zakone, druge pa zastarele in povsem neodgovarjajoče današnjemu času.

Izkoriščevanje priseljencev.

Sleparije, izvršene na račun priseljencev so v zadnjem času vzbudile zanimanje poklicanih faktorjev za boljše zakone v varstvu novodošlecev. Ako naj se vede uspešna borba proti izkorisčanju priseljencev, je pred vsem važno, da se ta borba vodi v glavnem pristanišču prihoda, t. j. v New Yorku, kjer se izkrca velika večina priseljencev in kjer mnogo izmed njih ostane za stalno.

V svojem zadnjem zasedanju je legislatura države New York naložila skupnemu odboru oben zakonodajnih zbornic (Joint Legislative Committee), naj preiskeje izkorisčanje novodošlih priseljencev potom goljufivega prodajanja voznih listkov (šifkart), denarnih nakaznic (money orders), zemljišč (real estate) in druge vrste zvijač in prevar. Predsednik tega odbora je državni senator S. A. Cotillo. Fi je sam priseljenc in poznavalec razmer, ki jih odbor mora preiskovati.

Preiskovalni odbor poziva na sodelovanje vse činitelje, ki se zanimajo za boljše varstvo priseljencev pred raznimi pijavkami. Na nekem shodu, katerega so se vdeležili zastopniki raznih društev za varstvo priseljencev in narodnostnih organizacij,

uredniki tujezemskih časopisov in konzulji inozemskih držav, je senator Cotillo povedal o nekaterih skušnjah, ki jih je sam imel glede izkorisčanja priseljencev.

Le dan poprej mu je neki italijanski naseljenec povedal, da so mu zaračunal \$10 za prenočevanje v nekem prenočišču na East Side, kjer je moral spati s širimi drugimi v isti sobi. Drugi priseljenc je stavil svoj podpis pod izjavo, s katero se je odpovedal lastnini v vrednosti \$1000, meneč da se zahteva njegov podpis na takem šifkartru. Govornik je rekel, da pozna mnogo ljudi, ki so vložili svoj denar pri kameniku dozvem bankirju in kasnejne našli, da jo je "bankir" kamnepihnil. Povedal je tudi o zemljiskih agentih, ki so prodali priseljencem močvirja v Floridi, in o javnih notarjih, ki izkorisčajo novodošle priseljence svoje lastne narodnosti z ogromno pretiranimi pristojbinami. Mnogo izmed teh žrtev postane ogorčenih proti tej zemlji, ker je kaka pijavka izkoristila njihovo neznanje jezika in navad.

Druži govornik so omenili izkorisčanje iz strani hotelskih pričanja (runner) in voznikov taksijev; ti le dostikrat prezijo na novodošlece, ko se izkrajo iz Ellis Islanda, in jih peljejo takoj dolgo okoli, dostikrat vecer, okoli istega "bloka", v kraj, kjer morda le par korakov daleč. Zastopnik neke delavske organizacije je poročal o brezsr-

nem izkorisčanju s strani agentov neke posredovalnice za delo, ki so pošiljali najeti delavce v neko restavracijo in si delili dobiček z gostilničarjem. Urednik nekega tujezežnega časopisa je poudarjal potrebo boljšega zakonitega nadzrovanja ekspressnih kompanij in njihovih agentov.

Odbor bo začel z javnimi zaslijanji v jeseni. Medtem je senator Cotillo imenoval posvetovalni svet (advisory council), ki naj pomaga v tej preiskavi.

V zadnjem seji je izvršil odbor tega posvetovalnega sveta sklenil ustanovitev pododborov za preiskovanje nekih posebnih vrst izkorisčanja. Ustanovljeni pododbori, ki naj se bavijo vsak posebej z vprašanjem pošiljanja denarja, šifkartašnic, javnih notarjev, prodajanja zemljišč, sodnih tolmačev, profesionalcev, naturalizacije, posredovalnic za delo, posojilnih odenrov, oglasov in patentnih zdravil.

Tekom prihodnjih treh mesecev se bo odbor prizadeval dobiti čim več mogoče podatkov o izvestnih službah izkorisčanja. Poedini pododbori bodo preverjali podatke, padajoče v njihov delokrog.

Društva ali posamezniki, ki imajo podatke v tem pogledu, sta rijo le dobro delo, ako obvestijo Council of Immigrant Education, 244 Madison Avenue, New York City, kjer ima ta preiskovalni odbor svoj sedež. Vsakde, kjer je moral spati s širimi drugimi v isti sobi. Drugi priseljenc je stavil svoj podpis pod izjavo, s katero se je odpovedal lastnini v vrednosti \$1000, meneč da se zahteva njegov podpis na takem šifkartru. Govornik je rekel, da pozna mnogo ljudi, ki so vložili svoj denar pri kameniku dozvem bankirju in kasnejne našli, da jo je "bankir" kamnepihnil. Povedal je tudi o zemljiskih agentih, ki so prodali priseljencem močvirja v Floridi, in o javnih notarjih, ki izkorisčajo novodošle priseljence svoje lastne narodnosti z ogromno pretiranimi pristojbinami. Mnogo izmed teh žrtev postane ogorčenih proti tej zemlji, ker je kaka pijavka izkoristila njihovo neznanje jezika in navad.

Druži govornik so omenili izkorisčanje iz strani hotelskih pričanja (runner) in voznikov taksijev; ti le dostikrat prezijo na novodošlece, ko se izkrajo iz Ellis Islanda, in jih peljejo takoj dolgo okoli, dostikrat vecer, okoli istega "bloka", v kraj, kjer morda le par korakov daleč. Zastopnik neke delavske organizacije je poročal o brezsr-

nes ostati zvest veri naših pravdelov v sladko kapljico, mora biti že precej podkovan v finan-

Zenske prenašajo bolečine mnogo lažje kot moški."

"Kdo pa vam je rekel to? Kaj zdravnik?"

"Noben zdravnik, temveč čevljar."

Oblaščite v Enakopravnosti!

ČEKI

Tujezemski denarne nakaznine in kabelske posiljative izplačljive v jugoslovanskih dinarjih ali drugem denarju. Tudi dolarški čeki na New York, ki dobijo najboljše cene in se prodajo bankirjem in trgovcem on-stran morja. — Vprašajte za podrobnosti.

AMERICAN EXPRESS COMPANY

2048 E. 9th St., Cleveland.
Phone: Cherry 1260.
Station 22.

Prištrednja na čevljih.

Laboratorijski za usnje in papir v poljedelskem departmaju zvezne vlade je izračunal na podlagi točnih podatkov, da vsak izmed nas porablja povprečno tri poteže čevljev na leto. Skupni trošek vsega prebivalstva Združenih Držav za čevlje znaša na leto približno 1500 milijonov dolarjev. Ako bi povprečna osebna raba znašala le dva para in pol mesto treh parov, bi znašala letna prištrednja nič manj kot 200 milijonov dolarjev.

Po mnenju kemičarjev to bi bilo prav lahko mogoče, ako bi malce več pazili na svoje čevlje. Imamo nekaterih prav enostavnih pravil, ki podaljšajo življeno čevljev in znižajo trošek zavoda. Država za čevlje znaša na leto približno 1500 milijonov dolarjev. Ako bi povprečna osebna raba znašala le dva para in pol mesto treh parov, bi znašala letna prištrednja nič manj kot 200 milijonov dolarjev.

Poroča se, da se je videlo v ohisih rekah krokodile. Kar daje misli, da je došlo proribljenju, ki podaljšajo življeno čevljev in znižajo trošek zavoda. Država za čevlje znaša na leto približno 1500 milijonov dolarjev. Ako bi povprečna osebna raba znašala le dva para in pol mesto treh parov, bi znašala letna prištrednja nič manj kot 200 milijonov dolarjev.

Tega bi se morali zavedati starci očani, ki se jezijo, češ, da je avtomobil največja skušnjava za mladino. Pozabljajo pa pri tem, da sami v mladih dneh tudi niso bili taki svetniki, ko so prepeljivali svoje izvoljenje v vozeh, katere je mesto gasolina vylekel konj.

ŠKRAT.

Prohibicija se v Ameriki nahaja pod upravo zakladniškega tajnika, ali kot bi rekli po našem, finančnega ministrstva. — Precej umestno, kajti kdor hoče da

koristi. Winetou se obrne k meni in vpraša: "Ali ve moj brat Old Shatterhand, kaj pomenja ta sled?"

"Da."

"Trije bledoličniki so bili brez konj; niso imeli pušk, ampak samo palice. Odšli so od tukaj tako, da sta drugi in tretji po stopinjah prvega; zadnji je zajedno zakrival sled. Slutili so torek, d' jih bode kdo zasledoval."

"Meni se tudi tako zdi. Praviš, da niso imeli orzja."

"Vsaj pušk ne. Tukaj so počivali; mi bi morali viriti sledove pušk."

"Hm! Čudno! Trije neoboroženi bledoličniki v tem nevarni okolici! To si morem pojasniti le s tem, da jih je kdo napadel in oropal."

"Moj beli brat misli kot jaz. Ti trije ljudje so se opirali na palice, katere so odlomili; to se vidi po luhnjah v tleh. Ti potrebujejo vsekakor pomoč."

"Ali želi Winnetou, da jim pomagamo?"

"Glavar apaški pomaga vsekemu, kdo ga rabí, brez razlike, ali je bel ali rdeč. Vendar pa naj odloči Old Shatterhand, kaj se storii. Jaz bi pomagal, a niam pravega zaupanja."

"Zakaj ne?"

"Ker so se bledoličniki malo sumljivo vedli. Zelo so se trudili, da zakrijijo svojo sled za seboj. Zakaj pa niso zakrili sledu tukaj, kjer so počivali?"

"Mogoče so mislili, da ne utegnejo. Mogoče so mislili, da se sme vedeti za kraj počitka, ne pa za smer, kamor so jo udarili."

"Znabit je tako, kot pravi moj brat; v tem slučaju pa niso dobri westmani, ampak neizkušeni ljudje. Pojdimo za njimi, da jim pomagamo."

KARL MAY:

WINNETOU

RDECİ GENTLEMAN

Splazil sem se pred vami, da preiščem hišo; to bi se mi bilo tudi posrečilo, če bi ne bila tukaj dva najslavnejša moža prenje in gorovja. Old Shatterhand in Winnetou, glavar apaški, sta prišla in taborila to noč pri tej hiši.

"Slišala sta in videla, ko smo prihajali; razprostila sta svoje mogočne roke in me vzprejala ne da bi slutil. Vjela sta me: Old Shatterhandova močna pest me je vlečla v hišo. 'Bil sem njihov vjetnik. Sicer pa ni sravnata, če sta me premagala ta dva, ampak češ in posno, kateri se je utrdil s tem, da sem kadil z njima ca-lume.'

"Pogovarjali smo se in sklenili, da pusti pri življenu bledoličnike, kateri pre

Spisal dr. Ivan Tavčar.

JANEZ SOLNCE.

Prijatelji so pričakovali, da se lo, da so se spuščali v nevarno du, da se je napravil prostor ranjen lev. Ali v njih strmenje je ostal vsaj na videz miren in skoraj tih je izpogovoril:

"Gospod Solnce!" — in hlastal je po sapi, kakor bi ne imel zraka v pljučih — "ko bom ležal na smrtni postelji, in če doživim sto let svojega življenja, ne budem vam tega trenutka odpustil in pozabil! Svojo dušo in večno svoje zveličanje Vam zastavljam, da boste nekaj obžalovali te besede. Obžalovali, pravim Vam! In vi, prijatelji!" — tu je obrnil k družbi svoje oko, ki je bilo čisto tako, kakor oči ponosnega in ošabnega ministra, njegovega očeta, — "menim, da niste čuli lahkomišljih besed, ki jih je ravnokar izpogovoril gospod Janez Solnce. In če ste jih čuli, upam, da ste jih sedaj že pozabili, kakor bi jih nikdar čuli ne bili. Za vse vrage peklenške upam, da ste jih pozabili! A sedaj, gospod Solnce, pričimo!"

Póklkal je prijatelje, da so mu odprli oklep. Ko se je zlučil iz železja, se je kazalo njegovo, v žamet zavito telo v nekaki ženskimi lobni kragoti. In ko je odložil čelado, so se mu vsuli rumeni lasje kakor zlato po plečih. Ves čas je grizel ustna ter med zobjmi mrmljal kletvice. Kadar se mu prijatelji odvzeli železe, je potegnil meč iz nožnic ter ga zavijtel okrog glave, da je po zakru zazvenelo.

"Sedaj sem tako opravljen, ka kor Vi. Na delo torej, gospod Solnce!"

Prijatelji so se potisnili k vhodu, da se je napravil prostor sredi jezdarnice. Tesnost je slišila vsakemu v srce, ker je vsakdo čutil, da se bode tu borilo za življenje. Mnogo se jih je kesa-

Make Your Trip More Enjoyable by a Refreshing Night on Lake Erie

(Your rail ticket is good on the boats)

Thousands of east and north bound travelers say they wouldn't have missed that cool, comfortable night on one of our fine steamers. A good bed in a clean stateroom, a long sound sleep and an appetizing breakfast in the morning!

Steamers "SEABEANEE" — "CITY OF ERIE" — "CITY OF BUFFALO"

Daily, May 1st to November 15th

Leave Cleveland - 9:00 P.M. | Eastern | Leave Buffalo - 9:00 P.M.

Arrive Buffalo - 7:30 A.M. | Standard Time | Arrive Cleveland - 7:30 A.M.

Connections for Niagara Falls, Eastern and Canadian points. Ask your ticket agent or tourist agency for tickets on C & B Line. New tourist Automobile Rate - \$10.00.

Send for free sectional puzzle chart of the Great Ship "Oceanbee" and 32-page booklet.

The Cleveland and Buffalo Transit Co., Cleveland, Ohio

The Great Ship
"Oceanbee" is the largest steamer on inland water of the world.

Fare \$5.50



"Jaz sem zadovoljen, zlasti ker vidim, da se ne oddaljimo preveč od naše smeri."

Zajahava; Rollins se pa obotavlja in pravi s posmislem:

"Ali ni boljše, če se prepusti te ljudi njihovej osodi? Saj nam itak ne koristi ničesar, če jahamo za njimi."

Nam seveda ne, ampak njim, "odvrnem."

"Toda mi zgubimo obilo časa!"

"Nam se ne mudi tako, da bi ne mogli pomagati ljudem, kateri potrebujejo najbrž naše pomoči."

To pravim z bolj trdim glasom; on godrja nekaj. Napisled se vendar spravi na konja in jaha za nama. Vsi trije gremo po sledi. Še vedno mu ne zaupam popolnoma, vendar mi ne pride na misel, da bi ga imel za tako zabitega, kot je bil v resnicu.

Sled zapusti gozd in grmovje ter drži na odprto savano. Stopinje so sveže, komaj jedno uro stare. Ker jahamo brzo, zapazimo kmalu pred seboj tiste, katere iščemo. Ko jih zagledamo, so bili še kako milo pred nama. Ko prejahamo polovico te daljave, nas zapazijo. Jeden se namreč ozre in sporoči ostalim. Nekaj časa stoje od strahu, kot se jim vidi. Potem pa jo uderejo, kot bi se šlo za življenje.

Mi načenemo konje in jih zlahko dojdemo. Predno pridemo do njih, jim zaklicem nekaj pomirljivih besedij, nakar obstanajo. Res so brez orožja, popolnoma brez orožja. Niti nožev niso imeli, da bi si udreli palice ampak so jih morali odlomiti. Njihove obleke so snazne. Priyi imu obvezano čelo, drugi pa roko; tretji ni ranjen. Gledajo nas boječe, skoro nezaupno.

"Kaj tako bežite, Messrs?" jih vprašam, ko pridemo do njih.

"Ali mar vemo, kdo ste?" odvrne najstarejši.

"To je vendar vsejedno. Naj bomo, kdor hočemo,

kazal za trenutek beli palec, ki ga je tiščal ob mečev ročaj. Ta trenutek je porabil Janez Solnce. Kakor strela je šinil z mečem onemu po držaju. Zakrhala se je ostrina, zdevesi ob ročaj, ali zadeva je tudi prst, tiščob držaju. Odsekani palec je odletel daleč po pesku. Kakor bi bila mrtva, se je povesila roka Juriju Ljudevitu, curen krvi je šinil od nje, meč pa je zdržal iz nje ter padel na mehki pesek. Ranjenec se je delala tema pred očimi; bolestno je zaječal, premeknil se v sedlu ter ob strani zdrknil z temlji.

"Vivat Solnce!" je zakričal vitezen. Janez Solnce in Juri Ljudevit sta ostala sama na mestu. Z golimi meči v rokah sta se opazivala nekoliko časa. Vsakdo je hotel v pogledu svojega nasprotnika presoditi njegove narake. Potem pa je Jurij Ljudevit dvignil svoje orožje ter ga nameril po nasprotniku, ki pa se je bliskoma postavil v bran. Culo se je, kako je bil meč ob meč. Konja sta se spenjala, tolkla ob tia s kopiti, da je švirkal na vse strani pesek in da se je pričel dvigati gost prah. Končno je opazila tudi žival, da se gospodarja sovražita: pricela sta konja točno rezgetati ter se grizti, da se pene pršile naokrog.

Obračni je kričal vitezen. Janez Solnce in Juri Ljudevit sta se prekaniti eden drugega, a oba brez pravega uspeha. Janez Solnce je dobil malo prasko na lice, in krvave kapljice so mu lezle po razbeljenem obrazu. Ljudevit Juri pa je iztaknil lahen udarec na levo roko bližu rame, da se je pretrgal zametni rokav in da se je pod zatemetom belo platno takoj napolnil z rdečo krvjo.

Janez Solnce je bil mirnejši ter je samo pazil, da mu nasprotnik ni mogel bližu. Tudi Jurij Ljudevit se je delal mirnega, ali v srcu sta mu divjala srd in sevrašča. Cutivši, da Solnce ne more nič, ga je preobdal še hujje razburjenost; pričel je sekati nepazljivo, nepravilno. Tresla se mu je roka in v debelih kapljih mu je lezel znoj s čela. Janez Solnce bi ga bil tedaj lehkno prebedel in razsekal, da ni ukrotil samega sebe.

O priliki je Jurij Ljudevit dvignil zopet meč, da bi usekal z vso silo po nasprotniku. Pri tem se mu je zasukal ročaj, da se je povratil zrake.

Tistot jutro mu je maševal vladika Pedenski v kapeli svetega Ahacija v deželnem dvoru. Po maši ga je spremljal Volk Engelbrecht po vicedomskeh ulicah. Ker so tedaj le-o redkih prilikah izvleki na dan težke karose, sta hodila velika gospoda peš.

Zapustivši vicedomska vrata, sta čula nenavaden hrup in žvenketanje orožja v deželnem jezdarnici. Vstopila sta torej v to poslopje ter z velikim strmenjem opazila burni prizor v njem. Ker so bili plemiči pred bojem služe odpravili, sta prišla tako nepravilno, da ju ni nihče prej ugledal nego takrat, ko sta že stopila na peščeno arenino.

Volk Engelbrecht je takoj vedel, kaj se godi. Valvazor ga imenuje mirnega gospoda, ki pa je vendar znal s primerno strogojstvo razsojati, če so zahteval razmere tako.

"Kake reči se gode tu?" vpraša glavar srdito, "fulmina coeli, tu se bijejo z ostrom orožjem in deželnim stanovom ravno pred nosom."

Vtisek teh besed je bil velik.

Kot bi bil odrezan, je utihnil hrup; meči so se vtikalni v nožnice in klobuki so frčali z glav. Najbližji so poskakali s konj ter z globokimi pokloni obsuli vladiki, da bi mu poljubili sveto roko.

A deželnega glavarja vse to ni utolažilo.

"Lepe reči, za svetega Odrešnika, lepe reči!" je vpil. "In koliko vas je tu! Ti, Hohenwart, ti, Panicol, ti, Blagaj, ti, Jurij, ti, Grimši! To vas je lepo število! In kakor osli na mrtvega lava se spuščate vse na enega! No, lečko so vas veseli vaši očetje! Vaša milost — tu se je obrnil k vladiki — "to preseza vse meje, Vaša milost! Malo potrite, vi mladi vrabci, postrigli vam bomo peroti, da boste kričali, kakor bi se bili načrli sami razbeljenega želtza! Za svetega Odrešnika, Vaša milost, in vse to meni pred nosom, kakor da sem deželnega glavarja, ki ničesar ne vidi, nicesar ne sliši, ki noč in dan spi kot pol po zimi! Quos ego!"

Potem sta odšla v zladiko. Mladi gospodje so tičali poprjeni na mestu in pojni kesanja so bili. Nihče ni izpogovoril besedice, ko je vitezen Solnce mirno odjezdil iz jezdarnice.

"Ekselencija je prav močno razdražena!" je izpogovoril nekdaj v družbi.

"Da, prav močno!" so pritrjevali drugi s ponižno togo.

Tako se je končal preponosni dvoboj tistega dne.

IV.

Obračni je srpočko po jezdarnici ter opazil Jurij Ljudevita, ki se je bleđ kakor smrtni slonel ob steni ter tiščal krvavo roko proti trebuhu, da bi z obleko ustavil kri, ki je še vedno tekla iz rane.

"No, saj sem dejal," je dostavil ironično, "da bode neš Ludovicus svoje prste vtakni vmes! Ze si nekaj izteknil, kakor vidim! Da bi se ti prisadilo! Lepo čast mi delaš! Ali to sporočim Janezu Vajkardu tako gotovo, kakor imam nesmrtno dušo v sebi! Vaša milost, ali smo že doživeli kaj takega! Deo gratias! Hvala Bogu, da sem deželnega glavarja! Vas vse bom ukrotil ter vam vpetel v prazne glave pokorščino do milostivih stanov!"

"Ekselencija!" se je oglasil tedaj Aricaga, "samo temu Solnemu smo malo po nohtovih potokljiv!"

"Iz usmiljenja Vas nisem videl, polkovnik! Ali toliko vam pravim, da že dolgo opazujem, kako mi zapeljujete mladino. Pa motite se, če menite, da boste jaz, Volk Engelbrecht Turjaški, vse to mirno gledal! Z manjo se ne bode nihče šalil, in tudi ti ne, moj Ludovice! Zatorej sem je eduno zdelo, kako se mu je zjutraj mrzel pred mašo! Kadorka da mu je vsa dan dana priloznost, biti pri maši Vaše vladiske milosti! Božja služba je tem dečakom najmanjša briga, dasi se valjajo po pregrehi, kakor svinje po blatu. Pokazi no, kako si opraskan, amice!"

Pristopil je k Juriju Ljudevitu ter ga pograbil za roko, ki jo je skrival v obleki.

"Kaj", je izpogovoril deželnega glavarja, "je togotnejše, 'kaj, palec ti je odbil?' Fulmina coeli! Pa lec ti je že vzel hudič, a dušo, (Dalje prihodnjic)

dojdemo vas takointako; zato je bil vaš beg odveč. Vendar se nas ni treba ustrašiti. Mi smo pošteni ljudje; ko smo našli vašo sled, smo jahali za vami, da vam pomagamo, če je potreba. Mi smo slutili, da niste baš v prijetnem položaju."

"V tem se nikakor niste zmotili, Sir. Slaba se nam je godila; veseli smo, da smo rešili golo življenje."

"Potem vas obžalujem. Kdo vas je tako zdelal? Beli?"

"Ne, ampak Okananda-Sioux."

"A ti? Kdo pa?"

"Včeraj zjutraj."

"Kje?"

"Pri zgornjem Turkey Riverju."

"Kako se je to zgodilo? Ali mislite, da je bolje, če ne vprašamo po tem?"

"Zakaj ne, če ste res to, kar pravite, namreč pošteni ljudje. Če ste, potem nam boste že oprostili, da vas vprašamo za vaše imena."

"To zveste takoj. Ta rdeči gentleman je Winnetou, glavar apaški; meni pravijo navadno Old Shatterhand. Ta tretji je pa Mr. Rollins, pedlar, kateri se nam je pridružil radi kupčije."

Heigh-day, v tem slučaju je vsako nezaupanje izključeno! Od Winnetoua in Old Shatterhanda smo slišali dovolj, dasi nismo pravili westmani. To sta dva moža, na katere se sme vsakdo zanesi. Zahvalimo Boga, da vaju je postal za nami. Da, Messrs. mi smo zelo, zelo potrebeni pomoči. Veliko uslužbo nam storite, če se malo zavzmete za nas."

"Zelo radi; kar povejte nam, kako naj vam pomagamo."

"Najprvo morate zvedeti, kdo smo. Jaz sem Warton; ta tukaj je moj sin, oni pa moj unuk. Prišli smo iz okoli-

lige New Ulm semkaj, da se naselimo na Turkey Riverju."

"Velikanska neprevidnost!"

"Žal, toda mi nismo vedeli. Toliko lepega smo slišali o tem kraju; mislili smo, da kar posedemo pa uživamo."

"Toda Indijanci? Ali niste mislili nanje?"

"Smo; a slišali se nam jih je vse drugače, kot so.

Prišli smo preskrbljeni z vsem, da porabimo priliko in si dobimo košček dobre zemlje. Toda pritekli smo Indijancem v roke."

"Zahvalite Boga, da ste sploh pri življenju."

"Seveda, seveda. Obetaš se nam je še mnogo hujše, kot se je zgodilo pozneje. Govorili so od mučenjškega kola in drugih lepih rečeh. Konečno pa so se zavoljili s tem, da so nam pobrali vse do obleke in nas zapoldili. Imeli so menda kaj važnejšega kot smo mi."

"Vaznejšega? Ali ste mogoč zvedeli, kaj?"

"Mi nismo razumeli njihovega jezika; toda glavar je nam omenil v slabih angleščini nekega Cornderja, nad katerega se mislijo spraviti."

"To se vjema. Tega so hoteli napasti zvečer; zato niso imeli ne časa ne veselja se ukvarjati z vami. Edino temu slučaju se morate zahvaliti, da ste živi."

"Toda kako živi!"

"Kaj mislite?"

"Tako življenje ni življenje. Nimamo ne orožja ne noža, da bi mogli ustreliti ali vjeti kako divjačino. Že od včeraj zjutraj živimo od korenin in jagod; zdaj so pa še te prenchale, ker smo v preriiji. Mislim, da bi morali poginiti od glada, če bi se ne bili sešli z vami. Saj smem upati, da nam pomagate s koščkem mesa ali s kakim drugim živežem?"

"Seveda; toda povejte poprej, kam nameravate

(Dalje prihodnjic)

iti?"

Clevelandske novice

—Istočasno, ko je pričela ameriška delavska federacija z organizovalno kampanjo v jeklarski industriji, se je podala na delo tudi organizacija Industrial Workers of the World. Sedaj sta torej na delu dve organizaciji, da spravite jeklarske delavce v okvirje organiziranega delavstva. I. W. W. organizacija je za eno veliko unijo, v kateri naj bi bili delavci vseh strok.

—V petek je umrl Charles M. Miller, blagajnik Superior Foundry Co. na svojem domu, 1145 Euclid Ave. v starosti 69 let. Bolan je bil štiri mesece. Livarno, katere blagajnik je bil sedaj, je organiziral trideset let nazaj, ko je prišel v Cleveland iz Mansfielda. Bil je graduant Pennsylvania univerze. Zapušča vdovo, enega sina in eno hčer.

—Romanca med zdravnikom in bolniško strežnico. V kratkem se bosta poročila Dr. Arthur H. Bill, vrhovni zdravnik v materniški bolnici in pomožna bolniška nadzornica Miss Gladys Buttermore. Dekle je graduiralo iz Shaw High School leta 1917, leta 1920 pa kot bolniška strežnica v Lakeside bolnici. Dr. Bill pa je eden najboljših porodnih zdravnikov in je tudi profesor obstretričke na Western Reserve univerzi ter vrhovni zdravnik v Maternity bolnici. Dvojica si bo ustanovila dom v Wickliffe-on-the Lake.

—Padla v jezeru. Sinoč je šla Mrs. Lena Canarato, 30, iz 1205 Imperial Ave. na konec pomola v Gordon parku, kamor je prišla že ob polnoči, da se moja oči ladi. Zvrstelo se ji je v glavi in padla je v jezero. Na srečo so jo opazili mimočodoči ter jo resili.

—Smrtni slučaji. Včerajšnja ročina je povzročila smrt dveh Clevelandčanov. Eden je utonil v Geauga jezeru, eden pa je podlehal vročini. Uttonil je Bernard G. Rununski, 28, stanovanec na 3923 E. 66 St. On in več tovarisev iz Clevelanda je kempalo v bližnjem Geauge jezeru, kamor so se hodili. Včeraj se je Bernard skoraj žil ter je rekel, da bo preplaval jezero. Pri plavanju pa ga je očvidno prijet krč in je utonil. Rununski je bil neozenjen in je živel s svojo materjo. — Bruce Adair, 35, pa se je zgrudil mrtv, ko je sedel pred svojo krojačnico na 2066 E. 19 St. Podlegel je sicer srčni nadlogi, toda k smrti je pripomogla še vročina.

—Se opekla do smrti. V soboto zvečer je umrla od opeklin v Mt. Sinai bolnici 67letna Mrs. Mary Glowsyccska, iz 6716 Fleet Avenue. Zenici se je vnela oblike pri plinovi peči, kateri se je preveč približala. Nesreča se je pripetila na domu njene nečakinja, na 8316 Medina Ave.

Revolta v klerikalni stranki.

Klerikalni volilci proti svojim poslancem. — spomenica klerikalnih volilcev za zbor SLS v Celju dne 8. julija.

Iz vrst klerikalnih somišljencov v Savinski dolini je bil na zbor SLS v Celju dne 8. julija poslan zaupnik, ki je imel nalog, da izroči poslancem posebno spomenico.

1. Naša težnja je bila, da se

spomenica se glasi:

"P. n. zboru gosp. poslancev v Slov. lj. stranke v Celju, dne 8. julija 1923.

Ne čudite se, ako dobite to spomenico. Mi bi z njo radi nastopili na javnem zboru, ker pa poznamo razmere v svoji stranki, tega ne storimo, ker vemo, da bi nas ne hoteli poslušati ter bi nam s svojimi ugovori ne pustili priti do besede. Da se tem neprijetnim posledicam izognemo, se poslužimo pismenega pota. Povemo pa, da grešimo proti eni glavni zapovedi SLS in ta greh je, da čitamo obo zvona, smo si ustvarili lastno sodbo in na podlagi te si usojamo Vam poslati v sedanjem, morda velepomembnem zgodovinskem času nastopno pismo:

Vse delovanje SLS se nam zdi silno nedosledno, zmedeno ter nimata nikakih trdnih načel. Naši stari duhovniki so bili četrti narodni borce. Potem je bila narodnost proglašena za paganstvo. Nato smo opustili narodno boro ter smo se borili za vero. Klicali in priklicali smo vojno. Ta je naša načela postavila na glavo. V začetku vojne smo bili večji Avstriji nego samo Dunajani. Kdo se je boli drži proti Srbom, kakor mi? Kdo je bolj golil na boji, kakor mi? Kdo se je bolj vrnjal za vojno resilo. Kakor mi? Ko smo pa slutili, da utegne Avstrija propasti, da ne ostanemo na cedilu, smo začeli sami napadati umirajočo Avstrijo, pred katero smo se maloperjivali v blatu. Nared smo zrevolucionirali za Jugoslavijo. Privel je polom. Od radosti smo v zvezi z brati Srb in Hrvati same radosti skoraj noreli. In to se nam je zdel vsem nepopisno krasen, — gotovo najsveteši moment v naši dolgi suženjski zgodovini. Na to je vladal dr. Korošec. Dokler je sedel na ministarskem stolu, smo bili SLS dobri Jugosloveni. Ko je zapustil svoje mesto, je naša politika obrnila Jugoslavijin hrbel. Prišli smo ne dan z avtonomijo, potem s federacijo, potem s konfederacijo, na zadnje smo postali radičevci, velomneži, voleizdajniki in ubijalci svobode, domovine in lastne sreče. Poveite ljulje božji, kdaj ste nam lagali ali pred vojno, med vojno ali po vojni! V kratkih letih smo svoje nazore in "prepričanje" in "načela" tako hitro in korenito menivali, da nas ne more noben človek, ki razodni, smatrali, da resne politike.

Vrh vsega tega sloni naše delovanje v resnici na zgolj materialističnem delovanju, ki stremi le za tem, da bi veljali, vladali in življeni. Vse više nam je tuje in kaj višjega tudi omenjam, je vse samo prevara, tako nekako — radi lepšega in da lažje slepiamo prosto ljudstvo!

Celotno naše delovanje v parlamentu je brez orientacije, nemirileno, nesmiselno, nesmotreno, škodljivo in ne le brez vseh koristi ampak naravnost kvarno in pogubnosno. Škoda zdenar in škoda za čas. Tako ne pridevnikom, kvečemu v prostu.

Mnogi volilci v Savinski dolini obsojamo Vaše pogubnosno delovanje. Vaš neosnovani bratomorni boj ter smo proti Vaši samomornilni zahtevi po avtonomiji, oziroma po odcepitvi Slovenije radi naslednji stvarnih rezulatov:

1. Naša težnja je bila, da se

zruši Avstrija in stvari Jugoslavija. To smo dosegli in sprejeli, zato nočemo biti nasproti bratom verolomni, marveč zvesti in možati do zadnje konsekvenske.

2. Naši sovražniki, katere nam je dr. Korošec l. 1918, tako krvavo opisoval, postajajo čedale, drznejši ter komaj čakajo, da bi nas zopet zaslužili. Edina garancija, da se to ne zgodi, je tesna vez med Slovenci in brati Srbi.

3. Ako bi se mi odtrgali od Srbov, bi 13 krat zmanjšali svojo moč ter bi nas prvi veter odnesel v po dr. Korošec tako kričeče opisan sovražno žrela, ki bi nas v kratkem semeljo. Poglejte, kaj delajo Lahi, Nemci in Madžari z našimi neodrešenimi brati. Dr. Korošec pravi, da bi se vse lepo vredilo na temelju krščanskih načel! To je humbug! Naši sovražniki ne poznavajo krščanskih ampat le zverinska načela!

4. Naši davki bi narastli do ogromnosti! V zvezi s Srbami smo danes na strani zmagovalcev ter proti vojne odškodnine. Ko bi se odtrgali, bi bili smatrani kot avstrijski premaganci ter bi nam temu dosledno naprili strašno vojno odškodnino, pod katero bi ječali najmanj 50 let.

5. Tudi naši upravni stroški bi narastli v nebotične višine. Imeti bi morali posebno financo mnogo več uradnikov in drugih naprav, ki bi nam nalagale nezgodna davčna bremena, pod katerimi bi naše gospodarstvo moralo podleti.

6. Malo Slovenija (in tudi ko bi bila v zvezi s Hrvatsko) bi se odpovedala bogatim banatskim žitnicam in drugim nebrojnim proizvodom, katere nam bi dajala brez carine bogata in velika Jugoslavija.

7. Naša mlada inteligencija, bi ne dobivala kruha v veliki Jugoslaviji, še manj pa pri naših sovražnikih. Naše šolstvo bi pesalo. Zaostajali bi tedaj tudi v kulturnem pogledu ter bi začeli stradati na lastni zemlji.

8. V osamljeni mali Sloveniji bi se tako lepo razvijajoča obrt zadušila. Zdaj nas Jugoslavija ščiti. — potem bi bili brez zaščite in konkurenca bi nas ubili. Izvor bi bil nemogoč, ker bi noben ne maral za nas.

9. Delitev je slabost slovanskih plemen, ki nam je dosegel donašala samo, škodo. In to smo danes očitno spregledali! Zdaj vidimo, da Slovani potrebujejo jačenja in to je edino možče v slogi. Proč z uničujočim diferenciranjem ter naprej s sintetičnim, preudarnim in vstrajnim delovanjem.

10. Borba za avtonomijo je docela nepotrebljiva, ker nam jo naša ustava jamči v najkrasnejši formi. Treba jo je le izvesti pa ne trativi časa z nepotrebno borbo, da stvar, ki že eksistuje!

Gospodje, navedli bi lahko še mnogo drugih točk, a mislimo,

da onemu, ki ima normalno razvite možgane ter pošteno slovensko in jugoslovensko srce, to zadostuje, da lahko brzda svoje mišljence, ambicijo ali celo trmo na svetu katere naj bi stopila dobra volja v doseglo velikih smotrov, katere nam more jamčiti le velika in složna domovina jugoslovenska. Vse drugo so danes iliputanske igračke, nevredne dobrojnost zrelih mož!

Gospodje, siti smo Vaše razdaljne politike, ki je nepopisno škodljiva veri, narodu in državi, — jasno vidimo, da vse obljube,

katere ste nam dajali ob volitvah, so bile sama laž ter se ne bodo uresničile nikdar! Ljudstvo zgublja v vas zaupanje. Zato Vas kot vurni pristaši prosimo in rotimo, da spoznajte svoje strahovite zmotne ter ne spravljajte sebe in naroda v brezno pogube. Kakor Spahovcem muslimani, tako Vam kličemo ob $1\frac{1}{4}$ tudi mi: Zapustite brezumno, slepo in kapricino politiko ter pojrite v Beograd zato, da nam boste prinašali dobrine napredka, koristi, moči, da se med razburkanimi mednarodnimi valovi vzdržimo pred narodno in politično smrto, pred katero nas more občarovati le najtesnejša bratska vez s Srbimi, s tistimi junaki, ki so požrtvovalno branili našo nesrečo Koroško, med tem ko so slovenski vojaki po naši nerodnosti bežali v varni zapeček in katerih srbskih junakov se edino se danes boje naši neizprosni smrtni sovražniki!

Ako se mislite odpovedati svojim dosedanjim grehom ter kremiti na popolnoma novo pet, pojrite v božjem imenu v Beograd. Ako pa se mislite držati sedanje brezglave taktike, potem pa ostanite raje doma ter svoja mesta prepustite boljšim možem, kakor ste Vi!

Tako smo Vam odkritosčno povedali svoje mnenje. Srečni bomo, ako pa ne, z žalostnim srčem Vas prepričamo lastni usodi ter pravični sodbi zgodovine. Varujte se, da Vas ne bodo boča pokolenja preklinjala kot grobokope naše zlate svobode, za katero je bilo prelitoto toliko diagogene jugoslovenske krvi!

Mnogi Vaši volilci iz Savinske doline."

Ako se dokaže, da obstaja upravljena potreba po inozemskih čebelah v svrhu proučevanja in znanstvenih poskusov, bo Department of Agriculture sam naročil dotične inozemske čebele.

Ako se dokaže, da obstaja upravljena potreba po inozemskih čebelah v svrhu proučevanja in znanstvenih poskusov, bo Department of Agriculture sam naročil dotične inozemske čebele.

Ako se dokaže, da obstaja upravljena potreba po inozemskih čebelah v svrhu proučevanja in znanstvenih poskusov, bo Department of Agriculture sam naročil dotične inozemske čebele.

Ako se dokaže, da obstaja upravljena potreba po inozemskih čebelah v svrhu proučevanja in znanstvenih poskusov, bo Department of Agriculture sam naročil dotične inozemske čebele.

Ako se dokaže, da obstaja upravljena potreba po inozemskih čebelah v svrhu proučevanja in znanstvenih poskusov, bo Department of Agriculture sam naročil dotične inozemske čebele.

Ako se dokaže, da obstaja upravljena potreba po inozemskih čebelah v svrhu proučevanja in znanstvenih poskusov, bo Department of Agriculture sam naročil dotične inozemske čebele.

Ako se dokaže, da obstaja upravljena potreba po inozemskih čebelah v svrhu proučevanja in znanstvenih poskusov, bo Department of Agriculture sam naročil dotične inozemske čebele.

Ako se dokaže, da obstaja upravljena potreba po inozemskih čebelah v svrhu proučevanja in znanstvenih poskusov, bo Department of Agriculture sam naročil dotične inozemske čebele.

Ako se dokaže, da obstaja upravljena potreba po inozemskih čebelah v svrhu proučevanja in znanstvenih poskusov, bo Department of Agriculture sam naročil dotične inozemske čebele.

Ako se dokaže, da obstaja upravljena potreba po inozemskih čebelah v svrhu proučevanja in znanstvenih poskusov, bo Department of Agriculture sam naročil dotične inozemske čebele.

Ako se dokaže, da obstaja upravljena potreba po inozemskih čebelah v svrhu proučevanja in znanstvenih poskusov, bo Department of Agriculture sam naročil dotične inozemske čebele.

Ako se dokaže, da obstaja upravljena potreba po inozemskih čebelah v svrhu proučevanja in znanstvenih poskusov, bo Department of Agriculture sam naročil dotične inozemske čebele.

Ako se dokaže, da obstaja upravljena potreba po inozemskih čebelah v svrhu proučevanja in znanstvenih poskusov, bo Department of Agriculture sam naročil dotične inozemske čebele.

Ako se dokaže, da obstaja upravljena potreba po inozemskih čebelah v svrhu proučevanja in znanstvenih poskusov, bo Department of Agriculture sam naročil dotične inozemske čebele.

Ako se dokaže, da obstaja upravljena potreba po inozemskih čebelah v svrhu proučevanja in znanstvenih poskusov, bo Department of Agriculture sam naročil dotične inozemske čebele.

Ako se dokaže, da obstaja upravljena potreba po inozemskih čebelah v svrhu proučevanja in znanstvenih poskusov, bo Department of Agriculture sam naročil dotične inozemske čebele.

Ako se dokaže, da obstaja upravljena potreba po inozemskih čebelah v svrhu proučevanja in znanstvenih poskusov, bo Department of Agriculture sam naročil dotične inozemske čebele.

Ako se dokaže, da obstaja upravljena potreba po inozemskih čebelah v svrhu proučevanja in znanstvenih poskusov, bo Department of Agriculture sam naročil dotične inozemske čebele.

Ako se dokaže, da obstaja upravljena potreba po inozemskih čebelah v svrhu proučevanja in znanstvenih poskusov, bo Department of Agriculture sam naročil dotične inozemske čebele.

Ako se dokaže, da obstaja upravljena potreba po inozemskih čebelah v svrhu proučevanja in znanstvenih poskusov, bo Department of Agriculture sam naročil dotične inozemske čebele.

Ako se dokaže, da obstaja upravljena potreba po inozemskih čebelah v svrhu proučevanja in znanstvenih poskusov, bo Department of Agriculture sam naročil dotične inozemske čebele.

Ako se dokaže, da obstaja upravljena potreba po inozemskih čebelah v svrhu proučevanja in znanstvenih poskusov, bo Department of Agriculture sam naročil dotične inozemske čebele.

Ako se dokaže, da obstaja upravljena potreba po inozemskih čebelah v svrhu proučevanja in znanstvenih poskusov, bo Department of Agriculture sam naročil dotične inozemske čebele.

Ako se dokaže, da obstaja upravljena potreba po inozemskih čebelah v svrhu proučevanja in znanstvenih poskusov, bo Department of Agriculture sam naročil dotične inozemske čebele.

Ako se dokaže, da obstaja upravljena potreba po inozemskih čebelah v svrhu proučevanja in znanstvenih poskusov, bo Department of Agriculture sam naročil dotične inozemske čebele.

Ako se dokaže, da obstaja upravljena potreba po inozemskih čebelah v svrhu proučevanja in znanstvenih poskusov, bo Department of Agriculture sam naročil dotične inozemske čebele.

Ako se dokaže, da obstaja upravljena potreba po inozemskih čebelah v svrhu proučevanja in znanstvenih poskusov, bo Department of Agriculture sam naročil dotične inozemske čebele.

Ako se dokaže, da obstaja upravljena potreba po inozemskih č